

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MELCHIOR WATHELET
prednesené 15. januára 2014¹

Spojené veci C-533/12 P a C-536/12 P

**Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA,
Francúzska republika
proti**

Corsica Ferries France SAS

„Odvolanie — Pomoc na reštrukturalizáciu — Test súkromného investora v trhovom hospodárstve — Miera voľnej úvahy Komisie — Rozsah súdneho preskúmania Všeobecného súdu — Dobrá povest štátu — Požiadavka sektorovej a geografickej analýzy — Dostatočne ustálená prax — Zaplatenie dodatočných náhrad za prepustenie“

1. Prejednávaná vec sa týka odvolaní podaných spoločnosťou Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA (ďalej len „SNCM“) a Francúzskou republikou proti rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie Corsica Ferries France/Komisia (ďalej len „napadnutý rozsudok“)² v rozsahu, v akom tento rozsudok zrušil článok 1 druhý a tretí odsek rozhodnutia Komisie 2009/611/ES z 8. júla 2008 o opatreniach C 58/02 (ex N 118/02), ktoré Francúzsko zaviedlo v prospech SNCM (ďalej len „sporné rozhodnutie“)³.

2. Rozhodnutím z 24. januára 2013 predseda Súdneho dvora nariadil spojenie vecí C-533/12 P a C-536/12 P.

I – Okolnosti predchádzajúce sporu

3. SNCM je námorná spoločnosť, ktorá z kontinentálneho Francúzska (Marseille, Toulon a Nice) zaisťuje pravidelné námorné spojenia na Korziku, do Severnej Afriky (Alžírsko a Tunisko) a na Sardiniiu.

4. V roku 2002 vlastnila 20 % základného imania spoločnosti SNCM spoločnosť Société nationale des chemins de fer a 80 % jej základného imania vlastnila spoločnosť Compagnie générale maritime et financière (ďalej len „CGMF“), pričom 100 % základného imania uvedených spoločností vlastnila Francúzska republika. Pri jej privatizácii v roku 2006 dvaja nadobúdatelia, Butler Capital Partners (ďalej len „BCP“) a Veolia Transport (ďalej len „VT“), získali podiely vo výške 38 % a 28 % základného imania SNCM, zatiaľ čo spoločnosť CGMF si ponechala podiel vo výške 25 % a 9 % základného imania vlastnili zamestnanci. BCP neskôr previedla svoj podiel na spoločnosť VT.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Rozsudok z 11. september 2012 (T-565/08).

3 — Ú. v. EÚ L 225, 2009, s. 180.

5. Corsica Ferries Francúzsko SAS (ďalej len „Corsica Ferries“) je námorná spoločnosť, ktorá ponúka pravidelné námorné spojenia na Korziku z kontinentálneho Francúzska (Marseille, Toulon a Nice) a Talianska. Je jedným z významných konkurentov SNCM. V čase prijatia sporného rozhodnutia Corsica Ferries bola dominantným subjektom, pokiaľ ide o námorné spojenie medzi kontinentálnym Francúzskom a Korzikou, a jej podiel na trhu neustále rástol.⁴

6. Listom z 18. februára 2002 Francúzska republika oznámila Komisii plán pomoci na reštrukturalizáciu v prospech spoločnosti SNCM vo výške 76 miliónov eur (ďalej len „plán z roku 2002“).

7. Komisia svojím rozhodnutím 2004/166/ES z 9. júla 2003 o pomoci na reštrukturalizáciu, ktorú Francúzsko zamýšľa poskytnúť spoločnosti Sociétés nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) [*neoficiálny preklad*] (ďalej len „rozhodnutie z roku 2003“),⁵ podmienene schválila dve splátky pomoci na reštrukturalizáciu vyplatené spoločnosti SNCM v celkovej výške 76 miliónov eur, pričom jedna splátka bola vo výške 66 miliónov eur a bola splatná okamžite a druhá v maximálnej výške 10 miliónov eur závisela od čistého výsledku predajov týkajúcich sa najmä plavidiel spoločnosti SNCM. Jedinou dotknutou položkou plánu z roku 2002 je reštrukturalizačný zostatok v konečnej výške 15,81 milióna eur⁶.

8. Komisia svojím rozhodnutím 2005/36/ES z 8. septembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie z roku 2003⁷, zmenila podmienky stanovené v článku 2 rozhodnutia z roku 2003. Tieto zmeny nemajú žiaden dosah na prejednávané odvolania.

9. Dňa 13. októbra 2003 podala Corsica Ferries na Súd prvého stupňa žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu z roku 2003.

10. Rozhodnutím zo 16. marca 2005 Komisia na základe rozhodnutia z roku 2003 schválila čiastočné vyplatenie druhej splátky pomoci na reštrukturalizáciu uvedenej v bode 7 týchto návrhov vo výške 3 327 400 eur.

11. Dňa 15. júna 2005⁸ zrušil Súd prvého stupňa rozhodnutie z roku 2003 z dôvodu nesprávneho posúdenia minimálneho charakteru pomoci spôsobeného predovšetkým chybami pri výpočte čistého výnosu z predajov, pričom zamietol všetky ostatné žalobné dôvody založené na nedostatku odôvodnenia a na porušení článku 87 ods. 3 písm. c) ES [teraz článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ]⁹ a usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach¹⁰.

12. Francúzske orgány v liste zo 7. apríla 2006 vyzvali Komisiu, aby konštatovala, že časť pomoci na reštrukturalizáciu poskytnutej v rámci plánu z roku 2002 vo výške 53,48 milióna eur sa z dôvodu, že predstavuje náhradu za službu vo verejnom záujme, nemá považovať „za opatrenie prijaté v rámci reštrukturalizačného plánu, ale za opatrenie, ktoré nepredstavuje pomoc v zmysle rozsudku Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Zb. s. I-7747) alebo za samostatné opatrenie plánu z roku 2002 na základe článku 86 ods. 2 ES“¹¹.

4 — Pozri odôvodnenie 40 sporného rozhodnutia.

5 — Ú. v. EÚ L 61, 2004, s. 13.

6 — Táto výška predstavuje rozdiel medzi čistou potrebnou likviditou spoločnosti SNCM, a sice 19,75 milióna eur, a čistým výnosom z predajov aktív podľa rozhodnutia z roku 2003, a sice 3,94 milióna eur, zodpovedajúcich predaju jedného plavidla a podielov v troch spoločnostiach. Pozri poznámku 201 sporného rozhodnutia.

7 — Ú. v. EÚ L 19, 2005, s. 70.

8 — Rozsudok Corsica Ferries France/Komisia (T-349/03, Zb. s. II-2197).

9 — Ďalej budem v týchto návrhoch odkazovať na články Zmluvy o ES platné v čase prijatia sporného rozhodnutia.

10 — Ú. v. ES C 288, 1999, s. 2; Mim. vyd. 08/001, s. 322.

11 — Pozri odôvodnenie 17 sporného rozhodnutia.

13. Dňa 21. apríla 2006 bol Komisii oznámený projekt koncentrácie týkajúci sa nadobudnutia spoločnej kontroly spoločnosti SNCM spoločnosťami BCP a VT podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi¹². Komisia povolila koncentráciu 29. mája 2006 na základe článku 6 ods. 1 písm. b) toho istého nariadenia.

14. Dňa 16. mája 2006 podpísali spoločnosti BCP, VT a CGMF memorandum o porozumení, podľa ktorého sa 75 % imania spoločnosti SNCM postúpilo súkromným nadobúdateľom. Toto memorandum obsahuje tri štátne opatrenia, ktoré boli jadrom konania pred Všeobecným súdom a sú prejednávané v tomto konaní:

- prevod SNCM za zápornú cenu 158 miliónov eur (kapitálový vklad 142,5 milióna eur a prevzatie nákladov na poisťovne vo výške 15,5 milióna eur),
- kontokorent poskytnutý spoločnosťou CGMF vo výške 38,5 milióna eur v prospech prepustených zamestnancov SNCM a
- zvýšenie základného imania o 8,75 milióna eur upísané CGMF spoločne a súbežne s vkladom 26,25 milióna eur zo strany VT a BCP.

15. Dňa 13. septembra 2006 Komisia po tom, čo jej francúzske orgány poskytli informácie o finančných operáciách, ku ktorým došlo v súvislosti s privatizáciou spoločnosti SNCM, rozhodla o začatí konania v zmysle článku 88 ods. 2 ES týkajúceho sa nových opatrení vykonaných v prospech spoločnosti SNCM so začlenením plánu z roku 2002.¹³

16. V spornom rozhodnutí Komisia dospela k záveru, že kapitálový vklad vo výške 53,48 milióna eur stanovený v pláne z roku 2002 z titulu náhrady za službu vo verejnom záujme predstavoval neoprávnenú štátnu pomoc v zmysle článku 88 ods. 3 ES, ale bol zlučiteľný so spoločným trhom podľa článku 86 ods. 2 ES a článku 87 ods. 3 písm. c) ES a že opatrenia privatizačného plánu z roku 2006 nepredstavovali štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

II – Žaloba podaná na Všeobecný súd a napadnutý rozsudok

17. Žalobou podanou na Všeobecný súd Corsica Ferries navrhovala zrušenie sporného rozhodnutia.

18. Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd tejto žalobe čiastočne vyhovel. Pokiaľ ide o tieto tri opatrenia, ktoré boli pripojené k memorandu o porozumení zo 16. mája 2006, a reštrukturalizačný zostatok uvedený v pláne z roku 2002, rozhodol, že:

- Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia a zjavne nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že schválenie prevodu spoločnosti SNCM za zápornú cenu 158 miliónov eur nepredstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES,
- Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď konštatovala, že kapitálový vklad spoločnosti CGMF vo výške 8,75 milióna eur nepredstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES,
- Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď kvalifikovala úver poskytnutý CGMF spoločnosti SNCM vo výške 38,5 milióna eur ako opatrenia, ktoré nepredstavujú pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES,

12 — Ú. v. EÚ L 24, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40.

13 — Ú. v. EÚ C 303, 2006, s. 53.

— Komisie náležite nepodložila svoju analýzu týkajúcu sa reštrukturalizačného zostatku v konečnej výške 15,81 milióna eur a dopustila sa zjavne nesprávneho posúdenia, keď schválila tento zostatok na základe článku 87 ods. 1 ES.

19. Na základe týchto konštatovaní Všeobecný súd zrušil článok 1 druhý a tretí odsek sporného rozhodnutia.

III – Konanie pred Súdny dvorom

20. Svojím odvolaním doručeným Súdny dvor 22. novembra 2012 navrhla SNCM čiastočné zrušenie napadnutého rozsudku. Odvolaním doručeným Súdny dvor 26. novembra 2012 navrhla zrušenie napadnutého rozsudku Francúzska republika. Dňa 28. februára 2013 predložila Corsica Ferries svoje vyjadrenie k odvolaniu. Dňa 6. novembra 2013 sa konalo pojednávanie, na ktorom predložili svoje ústne pripomienky spoločnosť SNCM, Francúzska republika, ako aj spoločnosť Corsica Ferries.

21. Treba poznamenať, že Komisia, ktorej rozhodnutie Všeobecný súd čiastočne zrušil, nenapadla rozsudok Všeobecného súdu ani tým, že by podala odvolanie, ani tým, že by podporila spoločnosť SNCM a Francúzsku republiku, či tým, že by sa zúčastnila pojednávania pred Súdny dvorom.

IV – O odvolaní

22. Spoločnosť SNCM a Francúzska republika uvádzajú štyri odvolacie dôvody týkajúce sa každého zo štyroch oparení uvedených v bode 18 týchto návrhov.

A – O prvom odvolacom dôvode týkajúcom sa prevodu spoločnosti SNCM za zápornú cenu

1. Sporné rozhodnutie

23. V odôvodneniach 259 až 348 sporného rozhodnutia sa Komisia domnievala, že na účely určenia, či privatizácia SNCM za zápornú cenu 158 miliónov eur obsahuje prvky štátnej pomoci, treba posúdiť, či by za podobných okolností súkromný investor uskutočnil kapitálové vklady v tejto výške v rámci predaja SNCM alebo by si zvolil možnosť jeho likvidácie.

24. Podľa Komisie veľké skupiny podnikov sa v súčasnosti nemôžu, keď pristupujú k uzavretiu pracovísk alebo k likvidácii dcérskych spoločností, nezaujímať o sociálne dôsledky, ktoré takéto uzavretie alebo likvidácia so sebou priniesú. Dodala, že najčastejšie uskutočňujú sociálne plány, ktoré môžu zahrnúť náhrady za prepustenie zamestnancov, ktoré presahujú to, čo ukladá zákon a kolektívne zmluvy.

25. Komisia sa domnieva, že za predpokladu likvidácie SNCM by sa takéto opatrenia zaviedli nad rámec zákonných povinností s cieľom nepoškvrniť dobrú povest' holdingu a jej posledného akcionára, teda Francúzskej republiky.

26. Komisia potom preskúmala, či náklady na náhrady za prepustenie zamestnancov, ktoré presahujú to, čo ukladá zákon a kolektívne zmluvy, prekračujú zápornú predajnú cenu, a dospel k záveru, že v danom prípade to tak nebolo. Na tomto základe Komisia súhlasila s tým, že voľbu postúpiť spoločnosť SNCM za zápornú cenu 158 miliónov EUR nemožno považovať za štátnu pomoc, lebo ide o voľbu zodpovedajúcu voľbe súkromnej skupiny podnikov v trhovom hospodárstve a to s ohľadom na sociálne náklady súvisiace s likvidáciou podniku.

2. Napadnutý rozsudok

27. V rámci svojho posúdenia uplatnenia kritéria súkromného investora Všeobecný súd rozhodol, že na účely určenia správania obozretného súkromného investora je tiež potrebné vziať do úvahy jeho zodpovednosť v sociálnom trhovom hospodárstve voči všetkým na podniku zainteresovaným stranám a jednak vývoj sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho kontextu, v ktorom pôsobí.¹⁴

28. V tejto súvislosti Všeobecný súd akceptoval, že vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie súkromným investorom v zásade môže predstavovať oprávnenú a vhodnú prax podľa okolností konkrétneho prípadu s cieľom podporiť pokojný sociálny dialóg a zachovať dobrú povest spoločnosti alebo skupiny spoločností.¹⁵ Podľa Všeobecného súdu však v prípade neexistencie akejkoľvek, hoci aj dlhodobej hospodárskej racionálnosti, treba zohľadnenie nákladov prekračujúcich rámec prísnych zákonných a zmluvných záväzkov považovať za štátnu pomoc.¹⁶

29. V tejto súvislosti Všeobecný súd Komisii vytkol, že nevymedzila hospodárske činnosti Francúzskej republiky, ktoré by si prípadne mohli vyžadovať ochranu dobrej povesti a vo vzťahu ku ktorým bolo potrebné posúdiť hospodársku racionálnosť prevodu za zápornú cenu dohodnutého v posudzovanom prípade.¹⁷

30. Keďže chýbalo takéto vymedzenie, Všeobecný súd dospel k záveru, že nemohol posúdiť dlhodobú hospodársku racionálnosť prevodu za zápornú cenu, ktorú Francúzska republika poskytla s cieľom vyhnúť sa vyplateniu dodatočných náhrad za prepustenie v prípade likvidácie. Z toho odvodil, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia.¹⁸

31. Navyše Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia neuviedla dostatok objektívnych a overiteľných okolností, ktoré by mohli preukázať, že vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie by za podobných okolností bolo ustálenou praxou medzi súkromnými podnikateľmi, a neuviedla dostatočné dôkazy, ktoré by preukázali existenciu primeranej pravdepodobnosti dosiahnutia sociálnych nákladov odôvodňujúcich vyplatenie týchto dodatočných náhrad.¹⁹

32. Všeobecný súd predtým, než vyhovel žalobnému dôvodu spoločnosti Corsica Ferries založenému na tom, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia tým, že dospela k záveru, že schválenie predaja spoločnosti SNCM za zápornú cenu nepredstavovalo štátnu pomoc²⁰, dospel k záveru, že „Komisia teda neuviedla nijakú skutočnosť, ktorá by umožňovala z právneho hľadiska dostatočne preukázať, prečo zahrnutie značných nákladov na dodatočné náhrady za prepustenie, ktoré navyše môžu dosiahnuť až desaťnásobok sumy samotných zákonných a zmluvných záväzkov, ako to vyplýva z odôvodnenia 277 napadnutého rozhodnutia, bolo v prejednávacom prípade odôvodnené primeranou pravdepodobnosťou, že Francúzska republika z nich bude mať, hoci aj z dlhodobého hľadiska, nepriamy materiálny prospech. Hoci je nemožné vylúčiť riziko určitých sociálnych dôsledkov v iných verejných podnikoch v prípade likvidácie spoločnosti SNCM bez vyplatenia dodatočných náhrad za prepustenie, rozsah dotknutých nepriamych sociálnych nákladov, ako aj pravdepodobnosť ich vynaloženia vôbec neboli analyzované Komisiou, a to ani v jej písomných odpovediach Všeobecnému súdu. Preto je potrebné konštatovať, že dlhodobá hospodárska racionálnosť správania Francúzskej republiky nebola z právneho hľadiska dostatočne preukázaná“²¹.

14 — Pozri bod 82 napadnutého rozsudku.

15 — Tamže (bod 83).

16 — Tamže (bod 84).

17 — Tamže (body 90 až 93).

18 — Tamže (body 93 a 94).

19 — Tamže (body 95 až 108).

20 — Tamže (bod 109).

21 — Tamže (bod 108).

3. Analýza

a) O prvej časti prvého dôvodu spoločnosti SNCM

33. Spoločnosť SNCM vytýka Všeobecnému súdu, že nezohľadnil mieru voľnej úvahy, ktorú má Komisia pri uplatnení kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve.

34. V bodoch 86 a 87 napadnutého rozsudku Všeobecný súd pripomenul, že v kontexte kritéria súkromného investora Komisii prináleží, aby v rámci svojej voľnej úvahy vymedzila hospodárske činnosti štátu, najmä na geografickej a odvetvovej úrovni, vo vzťahu ku ktorým sa má posudzovať dlhodobá hospodárska racionálnosť správania tohto štátu. Podľa Všeobecného súdu je táto analýza nevyhnutná na to, aby sa na základe objektívnych a pravdivých skutočností určila existencia dostatočne ustálenej praxe medzi vopred vymedzenými referenčnými investormi a preukázala existencia primeranej a dostatočne podloženej pravdepodobnosti, že členský štát získa takýmto konaním nepriamy materiálny prospech.

35. Spoločnosť SNCM sa domnieva, že tieto úvahy Všeobecného súdu idú nad rámec analýzy prípadného zjavne nesprávneho posúdenia Komisie a spochybňujú jej hospodárske posúdenie skutočností, ktoré jej boli predložené, ako aj kvalitu práce nezávislých znalcov vymenovaných Komisiou. Podľa spoločnosti SNCM napadnutý rozsudok narušuje inštitucionálnu rovnováhu v tom zmysle, že sa Všeobecný súd povýšil na znalca v oblasti hospodárskych a sociálnych vzťahov podniku.

36. Navrhujem, aby Súdny dvor zamietol prvú časť prvého dôvodu spoločnosti SNCM z nasledujúcich dôvodov.

37. Treba nepochybne pripomenúť, že súd Únie nemôže nahradiť ekonomické posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením.²² Ako už Súdny dvor rozhodol, súdy Únie preskúmavajú komplexné hospodárske posúdenie uskutočnené Komisiou len v obmedzenom rozsahu, ktoré sa obmedzuje na overenie dodržiavania procesných pravidiel a pravidiel odôvodnenia, vecnej správnosti skutkového stavu, ako aj neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia skutkového stavu a neexistencie zneužitia právomoci²³.

38. Všeobecný súd však na rozdiel od toho, čo tvrdí spoločnosť SNCM, nenahradil posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením, ale poukázal na medzery v jej úvahách a najmä v spôsobe, akým tieto úvahy podporila, ktoré spochybnili správne uplatnenie článku 87 ES Komisiou.

39. Rovnako nesúhlasím s výhradou, podľa ktorej Všeobecný súd nezohľadnil skutočnosť, že Komisia vymenovala nezávislého znalca a založila svoje rozhodnutie na jeho záveroch, čím spochybnil prácu tohto znalca. Ako uvádza spoločnosť Corsica Ferries, Všeobecný súd nespochybnil závery znalca, ale opäť len vytkol Komisii, že nedostatočne podporila svoje vlastné úvahy alebo na podporu svojich záverov neuviedla dostatok objektívnych a overiteľných okolností, ktoré jej poskytla práca znalca.

22 — Pozri rozsudky z 22. novembra 2007, Španielsko/Lenzing (C-525/04 P, Zb. s. I-9947, bod 57), a z 2. septembra 2010, Komisia/Scott (C-290/07 P, Zb. s. I-7763, bod 66).

23 — Rozsudok Komisia/Scott, už citovaný (bod 66). Pozri tiež rozsudok zo 6. októbra 2009, GlaxoSmithKline Services a i./Komisia a i. (C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P, Zb. s. I-9291, bod 163).

b) O druhej a štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM a druhej časti prvého dôvodu Francúzskej republiky

40. Prvý odvolací dôvod Francúzskej republiky, a konkrétnejšie, prvá časť tohto dôvodu kladie otázku zohľadnenia dobrej povesti štátu ako globálneho ekonomického hráča v trhovom hospodárstve, na základe ktorého sa z pojmu štátna pomoc vylúči vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie. Keďže táto otázka môže vzniknúť len vtedy, ak dané náhrady prekračujú sumy uložené zákonnými a zmluvnými povinnosťami a pokiaľ nie je možné preukázať, že tento typ náhrad predstavuje ustálenú prax v trhovom hospodárstve, zdá sa mi logickejšie zaoberať sa najprv druhou časťou prvého odvolacieho dôvodu Francúzskej republiky, podľa ktorého sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že od Komisie požadoval, aby preukázala, že vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie predstavuje dostatočne ustálenú, či dokonca nemennú prax medzi súkromnými investormi.

41. Spoločnosť SNCM podobne vytýka Všeobecnému súdu, že na výklad a uplatnenie kritéria súkromného investora zaviedol v bodoch 86 a 87 napadnutého rozsudku „úplne sudcovský test“, ktorý vyžaduje od Komisie, aby vykonala geografickú a odvetvovú analýzu [nadpis i)], preukázala dostatočne ustálenú prax [nadpis ii)] a vyhovela príliš vysokému dôkaznému štandardu na preukázanie existencie nepriameho materiálneho prospechu [nadpis iii)].

i) O požiadavke vykonať geografickú alebo odvetvovú analýzu

42. V bode 86 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že „v kontexte kritéria súkromného investora Komisii prináleží, aby v rámci svojej voľnej úvahy vymedzila hospodárske činnosti štátu, *najmä na geografickej a odvetvovej úrovni*, vo vzťahu ku ktorým sa má posudzovať dlhodobá hospodárska racionálnosť správania tohto štátu“²⁴.

43. Všeobecný súd vytýka Komisii, že nepredložila dôkazy, ktoré sú potrebné na rozhodnutie o hospodárskej racionálnosti dodatočných náhrad za prepustenie.

44. Ako uvádza spoločnosť Corsica Ferries, použitie príslovky „najmä“ preukazuje, že Všeobecný súd ponechal otvorenú možnosť zohľadniť iné skutočnosti bez toho, aby obmedzil použitie testu súkromného investora na geografickú alebo odvetvovú analýzu.

45. Okrem toho nič v judikatúre nebráni Všeobecnému súdu poznamenať, že geografická alebo odvetvová analýza by mohla byť užitočná na posúdenie dlhodobej hospodárskej racionálnosti správania štátu. Navyše táto analýza by mohla viesť k záveru, že hospodárske činnosti štátu pokrývajú veľmi širokú oblasť a mnoho odvetví. Mohla by byť tiež užitočná v rozsahu, v akom sa mzdy a náhrady za prepustenie značne líšia podľa relevantných trhov alebo odvetví.

46. Spoločnosť SNCM uvádza rozsudok Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia, v ktorom Súdny dvor rozhodol, že „treba posúdiť, či by súkromný investor, ktorý je svojou veľkosťou porovnateľný so subjektmi spravujúcimi verejný sektor, mohol byť za podobných okolností motivovaný v súvislosti s predajom tohto podniku vykonať kapitálový vklad v takejto výške“²⁵.

47. Podľa môjho názoru má táto definícia práve určiť podľa veľkosti typ súkromného investora, ktorý by bol porovnateľný so štátom, k čomu môže prispieť analýza hospodárskych činností štátu „najmä na geografickej a odvetvovej úrovni“, ako to naznačil Všeobecný súd.

24 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

25 — Rozsudok z 8. mája 2003 (C-328/99 a C-399/00, Zb. s. I-4035, bod 38).

48. Druhú časť prvého odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM treba tiež zamietnuť v rozsahu, v akom uvádza porušenie článku 295 ES, podľa ktorého sa „zmluvy nedotýkajú úpravy vlastníckych vzťahov uplatňovanej v členských štátoch“. Spoločnosť SNCM zastáva názor, že geografická a odvetvová analýza uvedená Všeobecným súdom v bode 86 napadnutého rozsudku nezohľadňuje skutočnosť, že existujú rôzne súkromné holdingové spoločnosti, ktorých činnosti sa neobmedzujú na jedno odvetvie alebo danú geografickú oblasť. Nerozumiem, ako by podobná geografická a odvetvová analýza hospodárskych činností štátov, ako aj skutočnosť, že niektoré súkromné holdingové spoločnosti nie sú obmedzené na jedno odvetvie alebo geografickú oblasť, mohla mať vplyv na ochranu poskytnutú súčasnej úprave vlastníckych vzťahov v členských štátoch.

ii) O preukázaní dostatočne ustálenej praxe

49. V bodoch 95 a 96 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že Komisia neuviedla „dostatok objektívnych a overiteľných okolností, ktoré by mohli preukázať, že vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie by za podobných okolností bolo ustálenou praxou medzi súkromnými podnikateľmi“ a „iba uviedla, že vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie... sa stalo bežnou praxou medzi veľkými skupinami podnikov...“. Všeobecný súd jej vytkol, že nepredložila žiaden dôkaz na preukázanie tohto tvrdenia.

50. Spoločnosť SNCM sa domnieva, že touto kritikou uvažovania Komisie Všeobecný súd zaviedol novú požiadavku, ktorá ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na riadne uplatnenie testu súkromného investora, a porušil článok 345 ZFEÚ. Francúzska republika, ako aj spoločnosť SNCM sa domnievajú, že na dosiahnutie súladu s požiadavkami kritéria súkromného investora stačí preukázať, že jeden súkromný podnik zaplatil za podobných okolností dodatočné náhrady za prepustenie.

51. S touto kritikou napadnutého rozsudku nesúhlasím.

52. Pripomínam, že zaplatenie dodatočných náhrad za prepustenie treba analyzovať v rámci testu súkromného investora, aby sa mohlo určiť, či náklady na likvidáciu spoločnosti SNCM prekračujú náklady na predaj za zápornú cenu vo výške 158 miliónov eur, inými slovami, či by súkromný investor na mieste štátu pristúpil k takémuto predaju.

53. Je teda potrebné určiť, či náklady na likvidáciu zahŕňajú dané dodatočné náhrady. To by platilo, pokiaľ by šlo o náhrady stanovené zákonom alebo kolektívnymi zmluvami. Keďže v prejednávanej veci dodatočné náhrady za prepustenie významne prekračujú tieto požiadavky, vzhľadom na kritérium súkromného investora môže byť jediným dôvodom podmienky, že by mali byť zohľadnené pri stanovení nákladov na likvidáciu, len skutočnosť, že ide o dostatočne ustálenú prax.

54. Spoločnosť SNCM a Francúzska republika sa domnievajú, že možnosť alebo skutočnosť, že jeden súkromný investor sa rozhodol zaplatiť alebo nezaplatiť podobné dodatočné náhrady za prepustenie, stačí na to, aby mohli byť zahrnuté do výpočtu nákladov na likvidáciu.

55. To sa mi zdá veľmi nedostatočné, najmä ak je táto jediná možnosť alebo jediná príležitosť, keď súkromný investor mohol prijať alebo prijal toto rozhodnutie, zistená medzi viacerými súkromnými investormi, ktorí to neurobili, pretože by to dokazovalo, že okrem úplne výnimočných prípadov nemá zaplatenie dodatočných náhrad za prepustenie žiadnu hospodársku racionálnosť.

56. Ako uviedla spoločnosť Corsica Ferries na pojednávaní, dôkaz existencie ustálenej praxe, bežnej alebo nemennej, na trhu v tomto kontexte nepredstavuje novú alebo výnimočnú požiadavku. Samotná Komisia uviedla v jednom z jej oznámení v oblasti štátnej pomoci, že štátne prostriedky predstavujú pomoc, „ak nespádajú pod vklad rizikového kapitálu podľa obvyklej praxe spoločností v trhovom

*hospodárstve*²⁶. Terminologický rozdiel („obvyklá prax“, „ustálená prax“²⁷, „dostatočne ustálená prax“²⁸, „bežná prax“²⁹ alebo „ustálená prax“³⁰) podľa môjho názoru nepreukazuje vznik novej požiadavky na dôkazy v rozsudku Všeobecného súdu.

57. Okrem toho Komisia v odôvodnení 268 sporného rozhodnutia tvrdí, že veľké skupiny podnikov „najčastejšie uskutočňujú sociálne plány...“, ktoré presahujú to, čo ukladá zákon a kolektívne zmluvy“. Výraz „najčastejšie“ sa môže vzťahovať len na ustálenú prax, ktorej existenciu treba zjavne preukázať.

58. Ak súd Únie neoveruje, či boli dodržané procesné pravidlá a pravidlá týkajúce sa odôvodnenia, vecnú správnosť skutkových zistení alebo neexistenciu zjavne nesprávneho posúdenia a zneužitia právomoci³¹, neprináleží mu určiť dostatočne ustálenú prax, lebo to prináleží Komisii, ktorá je okrem toho implicitne poverená úlohou preukázať, hoci len prostredníctvom jednoduchých tvrdení, že v danom prípade ide o ustálenú prax na trhu.³²

59. Všeobecný súd však konštatoval, že Komisia v poznámke pod čiarou 135 sporného rozhodnutia poskytla len jeden príklad z roku 1991, v ktorom ale nevznikla otázka vyplatenia náhrad porovnateľných s náhradami v prejednávanej veci, ako aj desať ďalších prípadov sociálnych plánov, ktoré sa vzťahujú, ako Komisia pripustila na pojednávaní pred Všeobecným súdom, k reštrukturalizáciám a nie k likvidáciám, pričom k nim navyše došlo v odvetviach, ktoré nemajú nič spoločné s námornou dopravou.³³

60. Všeobecný súd teda v týchto medziach rozhodol, že Komisia tým, že sa uspokojila s tvrdením, a to „bez toho, aby v tomto smere predložila akýkoľvek dôkaz“³⁴, že vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie bolo ustálenou praxou medzi súkromnými investormi, dostatočne nepodložila svoje rozhodnutie.

61. V tomto štádiu možno tiež zamietnuť štvrtú časť prvého odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM, ktorou spoločnosť SNCM vytýka Všeobecnému súdu, že nesplnil svoju povinnosť uviesť odôvodnenie, keďže nedefinoval pojmy „dostatočne ustálená prax“ a „ustálená prax“.

62. Okrem toho, že tieto výrazy sú dostatočne jasné a odkazujú na posúdenie skutkového stavu, úlohou Všeobecného súdu nebolo ich definovať, a to tým skôr, že na pochopenie, že jeden alebo niekoľko dôkazov, ktoré sú navyše nepresvedčivé, nemôže vytvárať „ustálenú prax“ alebo „dostatočne ustálenú prax“, netreba dlhé odôvodnenie.

63. Podľa môjho názoru teda Všeobecný súd správne rozhodol, že Komisia dostatočne nepreukázala, že dodatočné náhrady za prepustenie boli dostatočne ustálenou praxou medzi súkromnými investormi.

26 — Oznámenie Komisie členským štátom – Uplatňovanie článkov 92 a 93 Zmluvy o EHS a článku 5 smernice Komisie 80/723/EHS na verejné podniky vo výrobnom odvetví [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 307, 1993, s. 3, bod 14).

27 — Bod 101 napadnutého rozsudku.

28 — Tamže (bod 87).

29 — Tamže (bod 96).

30 — Tamže.

31 — Pozri rozsudok Komisia/Scott, už citovaný (bod 66).

32 — Pozri body 267 až 268 a 272 sporného rozhodnutia.

33 — Pozri bod 97 napadnutého rozsudku.

34 — Tamže (bod 96).

iii) O dôkaze o správaní, ktoré bolo odôvodnené primeranou pravdepodobnosťou získania nepriameho materiálneho prospechu

64. V bode 101 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že Komisia tiež neuviedla dostatok objektívnych a overiteľných okolností, ktoré by mohli preukázať, že v prípade neexistencie ustálenej praxe súkromných investorov bolo správanie Francúzskej republiky v prejednávacom prípade odôvodnené primeranou pravdepodobnosťou, že Francúzska republika z neho získa, hoci aj z dlhodobého hľadiska, nepriamy materiálny prospech.

65. Spoločnosť SNCM sa sťažuje, že Všeobecný súd tým, že takto rozhodol, uložil Komisii nadmerné dôkazné bremeno, pretože mala presne vyčíslíť spôsobenú ujmu v prípade zhoršenia dobrej povesti štátu, hoci takéto vyčíslenie musí byť z povahy veci založené na ťažko predvídateľných skutočnostiach.

66. Tento výklad napadnutého rozsudku nie je správny. V bode 102 uvedeného rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že „Komisia... v napadnutom rozhodnutí neuviedla skutočnosť, ktorá by mohla vysvetliť konkrétnu povahu vzniknutej ujmy a najmä špecifikovať, vo vzťahu ku ktorým dotknutým osobám (používatelia, zákazníci, dodávatelia alebo zamestnanci) by bola dotknutá dobrá povest spoločnosti CGMF a Francúzskej republiky. Okrem toho napadnuté rozhodnutie neobsahuje nijakú skutočnosť, ktorá by preukazovala, že Komisia sa pokúsila kvantifikovať vzniknutú ujmu, ktorá sa však nevyhnutne musí porovnať s odhadovanými nákladmi na dodatočné náhrady za prepustenie, ktoré táto ujma odôvodňuje“.

67. Všeobecný súd bez toho, aby hovoril o „presnej kvalifikácii“, konštatoval, že „Komisia sa v odôvodneniach 270 a 271 [sporného] rozhodnutia obmedzila na konštatovanie, že sociálne napätie v rámci podniku, ktoré podľa nej preukazuje sociálny konflikt, ktorý nastal v roku 2004, by v prípade likvidácie spoločnosti SNCM vyústilo do sociálnych nepokojov, ktoré by mohli poškodiť dobrú povest jej materskej spoločnosti a jej posledného akcionára“³⁵.

68. Navyše na pojednávaní pred Všeobecným súdom Komisia pripustila, že vôbec neskúmala existenciu primeranej pravdepodobnosti dosiahnutia sociálnych nákladov (napríklad štrajkami) odôvodňujúcich vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie.³⁶ Zdá sa mi preto, že Všeobecný súd vôbec neuložil nadmerné dôkazné bremeno a len konštatoval nedostatok odôvodnenia Komisie v tomto bode.

c) O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu Francúzskej republiky

69. Ako už bolo uvedené v bode 40 týchto návrhov, Francúzska republika vo svojom prvom odvolacom dôvode tvrdí, že Všeobecný súd porušil článok 87 ods. 1 ES tým, že rozhodol, že Komisia nemohla v rámci kritéria obozretného súkromného investora zohľadniť riziko pre dobrú povest štátu ako globálneho ekonomického hráča v trhovom hospodárstve.

70. Konkrétnejšie, v prvej časti tohto dôvodu Francúzska republika uvádza, že Všeobecný súd v bodoch 90, 93 a 94 napadnutého rozsudku v skutočnosti poprel možnosť členského štátu zohľadniť riziko pre dobrú povest štátu ako globálneho ekonomického hráča, pričom túto možnosť mu zjavne priznal v bode 85 svojho rozsudku.

71. Francúzska republika sa domnieva, že Komisia mala právo zohľadniť takéto riziko pri určení, či vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie zodpovedá perspektívam výnosnosti z dlhodobého hľadiska a či by bol súkromný investor za podobných podmienok tiež motivovaný zaplatiť takéto náhrady, aby chránil svoju dobrú povest.

35 — Tamže (bod 102).

36 — Tamže (bod 105).

72. Francúzska republika sa domnieva, že vyplatenie dodatočných náhrad za prepustenie je nevyhnutné na ochranu dobrej povesti štátu. Na podporu svojho tvrdenia odkazuje na riziko solidárnych štrajkov, ktoré by sa rozšírili do celého verejného sektora, čo by viedlo k paralyzovaniu hospodárskej činnosti podnikov v tomto sektore.

73. V tomto kontexte Francúzska republika tvrdí, že epidémia štrajkov by viedla k závažným hospodárskym stratám štátu. Odkazuje na náhle prerušenie zmluvných vzťahov medzi štrajkujúcimi podnikmi a ich dodávateľmi a zákazníkmi a na problémy s platením a zásobovaním, ktoré by prinútili súkromných zákazníkov verejných podnikov obrátiť sa na konkurenčné súkromné podniky.

74. Francúzska republika sa domnieva, že zabránenie týmto nepriaznivým hospodárskym dôsledkom predstavuje nepriamy materiálny prospech, ktorý chcel štát získať vyplatením dodatočných náhrad za prepustenie.

75. S touto analýzou sa nestotožňujem.

76. Najskôr treba pripomenúť, že v bode 83 svojho rozsudku Všeobecný súd uznal, že „členské štáty majú v prípade likvidácie verejného podniku tiež možnosť vyplatiť dodatočné náhrady za prepustenie, aj keď ich záväzky *a priori* nemôžu prekračovať prísne zákonné a zmluvné minimum“.

77. V bode 84 napadnutého rozsudku Všeobecný súd však dospel k záveru, že v prípade neexistencie akejkoľvek hospodárskej racionálnosti sa teda zohľadnenie nákladov prekračujúcich rámec prísnych zákonných a zmluvných záväzkov musí považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES, pričom v bode 85 toho istého rozsudku doplnil, že nestačí stručne sa odvolať na dobrú povest členského štátu ako globálneho hráča, aby sa vyhlo označeniu za štátnu pomoc.

78. V tom istom bode 85 Všeobecný súd rozhodol, že s výnimkou osobitných okolností a bez osobitne presvedčivého odôvodnenia ochrana dobrej povesti členského štátu ako globálneho investora v hospodárstve nemôže predstavovať dostatočné odôvodnenie na preukázanie dlhodobej hospodárskej racionálnosti úhrady takých dodatočných nákladov, ako sú dodatočné náhrady za prepustenie.

79. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Francúzska republika, aj ak Všeobecný súd vyžaduje v prípade „osobitné okolnosti a osobitne presvedčivé odôvodnenie“³⁷, v zásade nevyklúčil zohľadnenie dobrej povesti členského štátu ako globálneho investora v hospodárstve v skutkovom a právnom kontexte, o aký ide v prejednávanej veci. Zdá sa mi, že tento postoj Všeobecného súdu je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora.

80. Najskôr treba poznamenať, že existuje len málo judikatúry týkajúcej sa dobrej povesti členského štátu ako globálneho hospodárskeho hráča. Prvý rozsudok, ktorý sa týkal tejto problematiky a ktorý Komisia spomenula v spornom rozhodnutí³⁸, je rozsudok Taliansko/Komisia, v ktorom Súdny dvor pripustil, že rozhodnutie znášať straty „môže byť motivované nielen možnosťou z nich získať nepriamy materiálny prospech, ale aj inými záujmami, ako je úsilie udržať si imidž značky skupiny alebo preorientovať svoje aktivity“³⁹.

81. Súdny dvor to však konštatoval v súvislosti so súkromným investorom, ktorý chce „zaistiť prežitie podniku, ktorý je v prechodných ťažkostiach“, alebo „umožniť ukončenie činnosti [dcérskej spoločnosti] za najlepších podmienok“⁴⁰.

37 — Pozri bod 85 napadnutého rozsudku.

38 — Pozri poznámku pod čiarou 137 sporného rozhodnutia.

39 — Rozsudok z 21. marca 1991 (C-303/88, Zb. s. I-1433, bod 21).

40 — Tamže.

82. Na základe tejto analýzy Súdny dvor rozhodol, že „pokiaľ však kapitálové vklady... neberú ohľad na nijakú perspektívu rentability ani z dlhodobého hľadiska, takéto vklady treba pokladať za [štátnu] pomoc“⁴¹. V skutočnosti podľa Súdneho dvora v tejto veci „sa vyrovnanie strát uskutočnilo za podmienok, ktoré by boli neprijateľné pre súkromného investora pracujúceho za normálnych trhových podmienok, a že žiadny súkromný podnik ani priemyslová holdingová spoločnosť by nezohľadnili záujmy, ktoré mala španielska a talianska vláda“⁴², a síce rovnaké sociálne alebo regionálne úvahy⁴³, aké uvádza v tejto veci Francúzska republika.

83. Dobrá povest štátu sa druhýkrát uplatnila v kontexte súkromného investora španielskou vládou v rozsudku Španielsko/Komisija⁴⁴. Španielska vláda sa snažila odôvodniť kapitálovú injekciu do štátnej spoločnosti Hytasa, vlastnenej prostredníctvom Patrimonio del Estado, pričom vysvetlila, že „snaha uchovať dobrú povest skupiny predstavovala legitímny záujem. Povesti Patrimonio del Estado by bola spôsobená vážna ujma, pokiaľ by ukončila svoje činnosti v oblasti s takou vysokou mierou nezamestnanosti a za tak zložitých sociálnych podmienok. Akákoľvek súkromná spoločnosť v rovnakej situácii ako Patrimonio del Estado by bola tiež citlivá na nátlak vykonávaný odborovými alebo politickými skupinami“⁴⁵.

84. V tejto veci generálny advokát Jacobs v odpovedi na tvrdenie španielskej vlády, podľa ktorého jej správanie bolo správaním súkromného investora, pretože alternatíva, a síce likvidácia spoločnosti Hytasa, by bola pre štát nákladnejšia, poznamenal, že „treba rozlišovať medzi povinnosťami, ktorým Patrimonio del Estado [musel] dostať ako vlastník akcií spoločnosti Hytasa, a povinnosťami, ktoré [prináležali] Španielsku ako poskytovateľovi dávok sociálneho zabezpečenia a príspevkov v nezamestnanosti“⁴⁶. Podľa generálneho advokáta „tento posledný uvedený druh povinností nemožno zohľadniť pri uplatnení kritéria súkromného investora“⁴⁷.

85. Tvrdenie, podľa ktorého kapitálový vklad do spoločnosti Hytasa bol odôvodnený ochranou dobrej povesti Patrimonio del Estado, považoval teda za úplne irelevantné. Na tomto základe dospel k záveru, že „nie je presvedčivé, aby holdingová spoločnosť patriaca štátu mala také obavy, že konkurz vyhlásený na jeden z jej podnikov naruší jej dobrú povest na verejnosti, že bola len z tohto dôvodu ochotná poskytnúť enormné sumy peňazí súkromnej spoločnosti, aby ju podnietila k prevzatiu uvedeného podniku“⁴⁸.

86. Súdny dvor dospel k rovnakému záveru ako generálny advokát, pričom tak ako on pochyboval o hospodárskej racionálnosti takéhoto správania štátu.⁴⁹

87. Koncept dobrej povesti štátu sa v judikatúre Súdneho dvora opäť objavil v návrhu na odklad výkonu rozhodnutia Komisie týkajúceho sa štátnej pomoci, ktorú poskytla Spolková krajina Bavorsko nemeckému podniku, v ktorom mala podiel na základnom imaní vo výške 45%.⁵⁰ Spolková krajina Bavorsko mu poskytla pôžičky, ktoré sa mali vrátiť, len ak podnik dosiahol v predchádzajúcom roku

41 — Tamže (bod 22).

42 — Tamže (bod 24).

43 — Tamže (bod 18).

44 — Rozsudok zo 14. septembra 1994 (C-278/92 až C-280/92, Zb. s. I-4103).

45 — Bod 24 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Španielsko/Komisija.

46 — Tamže (bod 29).

47 — Tamže.

48 — Tamže (bod 30).

49 — Rozsudok Španielsko/Komisija, už citovaný (body 25 a 26).

50 — Pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdneho dvora z 3. mája 1996, Nemecko/Komisija (C-399/95 R, Zb. s. I-2441).

zisk.⁵¹ Nemecká vláda sa snažila odôvodniť toto správanie, keď uviedla, že „likvidácia podniku by totiž viedla k dodatočným nákladom pre Spolkovú krajinu a tiež by významne poškodila jej dobrú povest ako podnikateľa a zabránila by synergickým účinkom, ktoré mali vyplývať z reorganizácie celej skupiny“⁵².

88. V tomto uznesení predseda Súdneho dvora zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia podaný Spolkovou republikou Nemecko, pričom okrem iného rozhodol, že „v medziach prvej analýzy nemôžu uvedené všeobecné úvahy týkajúce sa najmä ochrany dobrej povesti Spolkovej krajiny a reorganizácie jej činností stačiť na preukázanie zjavného nesprávneho posúdenia Komisie“⁵³. Predtým uviedol s ohľadom na analýzu kritéria súkromného investora zo strany Komisie, že sa nezdá, že by „žalobkyňa a vedľajší účastníci uplatn[ili] konkrétne a dostatočne významné dôkazy na podporu tvrdenia, podľa ktorého Spolková krajina Bavorsko mohla právom očakávať, že pôžička bude vrátená“⁵⁴.

89. V rámci konania pred Všeobecným súdom nemecká vláda zopakovala svoje tvrdenie založené na dobrej povesti štátu⁵⁵. Všeobecný súd rozhodol, že žalobkyne nepreukázali „v čom spočíva dobrá povest Spolkovej krajiny Bavorsko ako súkromného podnikateľa v [dotknutom priemyslovom odvetví, v prejednávanej veci v] oceliarskom odvetví, ani v čom by úpadok [dotknutého podniku] mohol túto povest poškodiť“⁵⁶. Všeobecný súd teda dospel k záveru, že „nie je vierohodné, že by Spolková krajina Bavorsko bola nútená zaplatiť veľkú peňažnú sumu súkromnému podniku..., aby ho podnietila k prevzatiu [dotknutého podniku] a tak zabránila tomu, že konkurz vyhlásený na tento podnik závažne poškodí dobrú povest Spolkovej krajiny“⁵⁷.

90. Odvolanie proti tomuto rozsudku Všeobecného súdu bolo zamietnuté uznesením Súdneho dvora bez toho, aby sa Súdny dvor vyslovil k relevantnosti dobrej povesti štátu.⁵⁸

91. Vzhľadom na uvedené sa Všeobecný súd nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia tým, že dospel k záveru, že „ochrana dobrej povesti členského štátu ako globálneho investora v trhovom hospodárstve nemôže bez osobitných okolností a bez osobitne presvedčivého odôvodnenia predstavovať dostatočné odôvodnenie na preukázanie dlhodobej hospodárskej racionálnosti úhrady dodatočných nákladov, akými sú dodatočné náhrady za prepustenie“⁵⁹ a že toto tvrdenie týkajúce sa dobrej povesti štátu sa v každom prípade netýka spoločnosti CGMF, ktorá nemá v odvetví námornej dopravy žiadne iné aktíva.⁶⁰

92. Bez toho, aby som zo zásady vylúčil možnosť preukázania vyžadovanú Všeobecným súdom, uvádzam, že sa mi zdá značne nepravdepodobné, že úvahy uvedené doteraz štátmi z titulu ich dobrej povesti ako globálnych investorov v trhovom hospodárstve by mohli niekedy viesť k tomu, že ich rozhodnutia nebudú kvalifikované ako štátna pomoc s ohľadom na kritérium súkromného investora.

93. Toto kritérium minimálne vyžaduje, aby existovali perspektívy výnosnosti rekapitalizačných opatrení a vrátenia požičaných súm, hoci aj z dlhodobého hľadiska. Ako už Súdny dvor uviedol v bode 26 svojho už citovaného rozsudku Španielsko/Komisia, „súkromný investor postupujúci v súlade so štrukturálnou, globálnou alebo odvetvovou politikou, ktorá sa riadi výhľadmi dlhodobej

51 — Tamže (bod 14).

52 — Tamže (bod 32).

53 — Tamže (bod 70).

54 — Tamže (bod 66).

55 — Pozri rozsudok z 21. januára 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke a Lech-Stahlwerke/Komisia (T-129/95, T-2/96 a T-97/96, Zb. s. II-17, bod 122).

56 — Tamže (bod 126).

57 — Tamže (bod 127).

58 — Pozri uznesenie z 25. januára 2001, Lech-Stahlwerke/Komisia (C-111/99 P, Zb. s. I-727).

59 — Bod 85 napadnutého rozsudku.

60 — Tamže (bod 91).

návratnosti vloženého kapitálu, by si po rokoch nepretržitých strát nemohol dovoliť, ak by postupoval rozumne, uskutočniť kapitálový vklad, ktorý je z hospodárskeho hľadiska nielenže nákladnejší ako likvidácia aktív, ale navyše je spojený s predajom podniku, čo ho pripravuje o akýkoľvek výhľad zisku, a to aj časovo obmedzeného“. To znamená, že „pokiaľ kapitálové vklady verejného investora neberú ohľad na nijakú perspektívu rentability, ani dlhodobej, takéto vklady treba pokladať za pomoc“⁶¹.

94. Obavy členských štátov, pokiaľ ide o ich dobrú povest' ako globálneho investora v trhovom hospodárstve, hoci z iných hľadísk by boli akokoľvek ušľachtilé, sú veľmi vzdialené od obáv súkromného investora, a to nech už ide o „politické náklady“ (vedľa hospodárskych a sociálnych nákladov) súvisiace so zatvorením podniku⁶², „nátlak vykonávaný odborovými alebo politickými skupinami“⁶³, o to, že sa podnik v ťažkostiach nachádza „v sociálne krízovej oblasti“⁶⁴ alebo ako v prejednávanej veci o riziko solidárnych štrajkov rozšírených do celého verejného sektora⁶⁵. V týchto úvahách chýbajú akékoľvek vyhliadky na návratnosť, hoci z dlhodobého hľadiska, podniku, ktorý je príjemcom štátneho opatrenia.

95. Navyše úplne súhlasím so Všeobecným súdom, keď rozhodol, že „[potrebný účinok pravidiel [Únie] v oblasti štátnej pomoci by bol značne oslabený, keby sa prijala argumentácia..., podľa ktorej by akákoľvek účasť štátu v podniku umožňovala, prostredníctvom odkazu na povest' dotknutého verejného orgánu a jeho ďalších účastí, neobmedzené kapitálové vklady z verejných prostriedkov bez toho, aby boli tieto vklady považované za pomoc“⁶⁶.

96. Navrhujem preto Súdnemu dvoru, aby zamietol prvú časť prvého odvolacieho dôvodu Francúzskej republiky.

d) O tretej časti prvého odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM

97. Spoločnosť SNCM vytýka Všeobecnému súdu, že skreslil sporné rozhodnutie tým, že v bode 93 svojho rozsudku uviedol, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nedefinovala hospodárske aktivity štátu, v prípade ktorých bolo treba hodnotiť hospodársku racionálnosť predaja za zápornú cenu.

98. Nie je prekvapujúce, že spoločnosť SNCM uvádza toto tvrdenie, lebo podľa nej odkaz na dobrú povest' štátu, ktorú chápe tak, že zahŕňa všetky hospodárske činnosti štátu, stačí na podporu sporného rozhodnutia.

99. V odpovedi na prvú časť prvého odvolacieho dôvodu som uviedol, že to tak nie je. Všeobecný súd sa teda nedopustil skreslenia sporného rozhodnutia, keď konštatoval, že tvrdenia a zovšeobecňovania bez dôkazov nemožno považovať za dostatočné odôvodnenie.

61 — Rozsudok Taliansko/Komisia, už citovaný (bod 22).

62 — Rozsudok Španielsko/Komisia, už citovaný (bod 24).

63 — Bod 24 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Španielsko/Komisia.

64 — Rozsudok Neue Maxhütte Stahlwerke a Lech-Stahlwerke/Komisia, už citovaný (bod 122).

65 — Pozri body 58 až 61 odvolania Francúzskej republiky.

66 — Rozsudok Neue Maxhütte Stahlwerke a Lech-Stahlwerke/Komisia, už citovaný (bod 125). Pozri v tom istom zmysle bod 85 *in fine* napadnutého rozsudku.

B – O druhom odvolacom dôvode týkajúcom sa kapitálového vkladu vo výške 8,75 milióna eur spoločnosťou CGMF

1. Sporné rozhodnutie

100. V odôvodneniach 355 až 360 sporného rozhodnutia sa Komisia domnievala, že keďže bol vklad súkromných nadobúdateľov vo výške 26,25 milióna eur významný a v rovnakom čase, v prípade vkladu spoločnosti CGMF možno hneď vylúčiť, že šlo o štátnu pomoc. V odôvodneniach 361 až 365 sporného rozhodnutia Komisia tiež konštatovala, že pevná miera výnosnosti vo výške 10 % predstavuje primeranú odplatu za investovaný kapitál a že existencia doložky o zrušení prevodu⁶⁷ nemohla spochybniť rovnosť zaobchádzania. Dospela preto k záveru, že kapitálový vklad spoločnosti CGMF vo výške 8,75 milióna eur nepredstavoval štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

101. Pokiaľ ide o pevnú mieru výnosnosti vo výške 10 %, Komisia skúmala otázku, či by bol pevný výnos vkladu spoločnosti CGMF prijateľný pre hypotetického súkromného investora. Dospela k záveru, že vzhľadom na to, že pevný výnos oslobodzoval spoločnosť CGMF od rizika na úrovni plnenia obchodného plánu, predstavoval primeranú dlhodobú návratnosť vloženého kapitálu. Okrem toho expert Komisie usúdil, že z hľadiska rizikového profilu sa tento kapitálový vklad podobal viac na obligáciu s pevným úrokom než na investíciu do akcií.

102. Pokiaľ ide o doložku o zrušení prevodu nachádzajúcu sa v zmluve o prevode SNCM, Komisia konštatovala, že táto doložka nemôže viesť k spochybneniu rovnosti zaobchádzania s investormi. Podľa Komisie sa totiž táto doložka týkala úplného predaja spoločnosti SNCM súkromným nadobúdateľom a nie súbežnej investície súkromných nadobúdateľov a štátu do sprivatizovanej spoločnosti SNCM.

2. Napadnutý rozsudok

103. Všeobecný súd najskôr poznamenal, že Komisia uznala vo svojej písomnej odpovedi na jednu z otázok Všeobecného súdu, že súbežnosť súkromných a verejných investícií sama osebe – ani v prípade značných súkromných investícií – nemôže byť postačujúca na konštatovanie o neexistencii pomoci v zmysle Zmluvy bez zohľadnenia ostatných relevantných skutkových alebo právnych okolností.

104. Ďalej preskúmal, či Komisia pri svojom posúdení porovnateľnosti investičných podmienok súbežných kapitálových vkladov zohľadnila všetky relevantné skutočnosti, konkrétnejšie, otázku výnosov a existencie doložky o zrušení prevodu. Dospel k záveru, že nie.⁶⁸

105. V bode 124 napadnutého rozsudku Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia nemohla v rámci skúmania rovnosti zaobchádzania vynechať podrobnú analýzu vplyvu rozdielov vo výnosoch z podielov spoločnosti CGMF a podielov súkromných nadobúdateľov.

67 — Oddiel III.5 memoranda o porozumení zo 16. mája 2006 obsahuje doložku o zrušení prevodu, na ktorú si môžu súčasne uplatniť právo nadobúdatelia v prípade, že nastane niektorá z nasledujúcich udalostí: i) nepridelenie zmluvy o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby v oblasti zabezpečovania námorného spojenia s Korzikou na obdobie od 1. januára 2007 alebo ii) oznámenie rozhodnutia Komisie, ktoré vyhlasuje všetky sumy vložené Francúzskou republikou do spoločnosti SNCM alebo ich časť za štátnu pomoc, ktorá je v rozpore s právom Únie.

68 — Body 120 až 131 napadnutého rozsudku.

106. Pokiaľ ide o doložku o zrušení prevodu, Všeobecný súd rozhodol v bode 130 napadnutého rozsudku, že doložka o zrušení prevodu môže prinajmenšom vylúčiť akékoľvek riziko pre súkromných nadobúdateľov v prípade, ak nastane jedna z udalostí, ktoré spôsobujú jej uplatnenie, a že uvedená doložka má v dôsledku toho skutočnú finančnú hodnotu. Táto doložka teda môže zmeniť rizikové profily kapitálových vkladov súkromných nadobúdateľov a spoločnosti CGMF, a teda spochybniť porovnateľnosť podmienok investovania. Za týchto okolností teda Komisia v každom prípade nemohla nevykonať podrobnú analýzu ekonomického dosahu doložky o zrušení prevodu.

3. Analýza

107. Spoločnosť SNCM sa domnieva, že Všeobecný súd tým, že rozhodol, že Komisia nezohľadnila všetky relevantné skutočnosti, skreslil sporné rozhodnutie. Podľa SNCM sa Komisia domnievala, že pevný výnos vo výške 10 % kapitálovej investície štátu do spoločnosti SNCM predstavoval pre súkromného investora primeranú dlhodobú návratnosť vloženého kapitálu. Spoločnosť SNCM sa domnieva, že pevný výnos na mimoriadne vysokej úrovni je teda pre tento typ investícií zaistený, čo dokazuje, že miera výnosnosti vo výške 10 % by bola pre hypotetického súkromného investora prijateľná. V prípade uplatnenia doložky o zrušení prevodu, čím by došlo k retroaktívnemu zrušeniu zmluvy o predaji, by bola štátna investícia zrušená, a výnos by sa teda rovnal nule, čo podľa spoločnosti SNCM dokazuje, že dosah doložky o zrušení prevodu bol neutrálny a nevyžadoval dôkladnú analýzu zo strany Komisie.

108. Pokiaľ ide o existenciu samotnej doložky o zrušení prevodu, spoločnosť SNCM a Francúzska republika sa domnievajú, že pri nadobudnutí spoločnosti SNCM si súkromní nadobúdatelia zaistili možnosť získať späť ich kapitálový vklad v prípade, že nastane jedna z udalostí umožňujúcich uplatnenie tejto doložky o zrušení prevodu. Doložka o zrušení prevodu podľa nich nespochybňuje rovnováhu investičných podmienok neskorších kapitálových investícií súkromných nadobúdateľov a Francúzskej republiky.

109. Zastávam názor, že Všeobecný súd nemal v bode 131 napadnutého rozsudku dospieť k záveru, že Komisia vo svojom hodnotení porovnateľnosti investičných podmienok súbežných súkromných a verejných kapitálových vkladov nezohľadnila všetky relevantné skutočnosti, najmä výnosy, a ani *a fortiori* kvalifikovať toto opomenutie ako nesprávne posúdenie.

110. Jeho rozhodnutie vyhovieť výhrade spochybňujúcej dôvodnosť analýzy Komisie, v ktorej dospela k záveru o dodržaní zásady rovnosti zaobchádzania so súkromnými nadobúdateľmi a spoločnosťou CGMF, ostáva dôvodné na základe iných právnych skutočností.⁶⁹

111. Hoci Komisia vo svojom rozhodnutí spomenula otázku pevného výnosu a dosahu doložky o zrušení prevodu, odôvodnenie jej záverov v týchto dvoch oblastiach neumožňovalo považovať ich za dostatočne preukázané.

112. Pokiaľ ide o otázku výnosov, Komisia sa v odôvodneniach 361 až 363 sporného rozhodnutia domnievala, že pevná miera výnosnosti bola taká, že súkromný investor by sa za týchto podmienok podieľal na kapitálových vkladoch v prospech spoločnosti SNCM. Podľa Komisie skutočnosť, že doložka o zrušení prevodu môže byť uplatnená len súkromnými nadobúdateľmi, neporušuje zásadu rovnosti zaobchádzania medzi verejnými a súkromnými investormi.

69 — Pozri rozsudky z 9. júna 1992, Lestelle/Komisia (C-30/91 P, Zb. s. I-3755, bod 28); z 15. decembra 1994, Finsider/Komisia (C-320/92 P, Zb. s. I-5697, bod 37); z 12. novembra 1996, Ojha/Komisia (C-294/95 P, Zb. s. I-5863, bod 52), a z 13. júla 2000, Salzgitter/Komisia (C-210/98 P, Zb. s. I-5843, bod 58).

113. Tento záver mohol Všeobecný súd spochybníť z dôvodu nedostatku odôvodnenia, keď poznamenal, že na rozdiel od Francúzskej republiky nie je výnos kapitálového vkladu súkromných nadobúdateľov stanovený memorandom o porozumení a že „pevná úroková sadzba [Francúzskej republiky] [nebola] zaručená, keďže v prípade vykonania doložky o zrušení prevodu... [by] sa pevný výnos prestal vyplácať“⁷⁰. Všeobecný súd tiež upozornil na existenciu nepomeru medzi kapitálovými vkladmi súkromných nadobúdateľov, ktorých protihodnotou sú podľa jeho názoru „rozsiahle [e] záväzk[y] Francúzskej republiky v rôznych formách“⁷¹.

114. Pokiaľ ide o otázku doložky o zrušení prevodu, Všeobecný súd uvádza chýbajúce odôvodnenie sporného rozhodnutia, „v ktorom sa len konštatuje, že táto doložka nemôže viesť k spochybneniu rovnosti zaobchádzania so súbežnými investormi, ale neobsahuje nijakú ekonomickú analýzu“⁷². Uvažovanie Komisie je nahustené do štyroch riadkov odôvodnenia 364 sporného rozhodnutia, kde Komisia bez ďalšieho konštatuje, že predmetná doložka „sa totiž vzťahuje na úplný prevod SNCM na súkromných nadobúdateľov a nie na investície (35 miliónov eur) súbežne vykonané súkromnými nadobúdateľmi (26,25 milióna eur) a štátom (8,75 milióna eur) do sprivatizovanej SNCM“.

115. Dospel som teda k názoru, že skutočnosť, že Všeobecný súd vyhovel danej výhrade, je odôvodnená nedostatkom odôvodnenia, lebo Komisia nepodložila alebo dostatočne nepodporila svoje rozhodnutie o rovnosti zaobchádzania s verejnými a súkromnými investíciami do spoločnosti SNCM.

C – O treťom odvolacom dôvode týkajúcom sa kontokorentu vo výške 38,5 milióna eur poskytnutého CGMF v prospech prepustených zamestnancov spoločnosti SNCM

1. Sporné rozhodnutie

116. V odôvodneniach 366 až 379 sporného rozhodnutia Komisia konštatovala, že opatrenia pomoci jednotlivcom, ktoré idú nad rámec náhrad stanovených v právnych predpisoch zo sociálnej oblasti a uplatniteľných kolektívnych zmluvách, vo výške 38,5 milióna eur uložených na viazaný účet mali byť vykonané v prípade nového plánu zníženia stavu zamestnancov, o ktorom by rozhodli súkromní nadobúdatelia, a že nemôžu zodpovedať vykonaniu zníženia stavu zamestnancov uvedeného v pláne z roku 2002.

117. Túto pomoc možno podľa Komisie vyplatiť len jednotlivcom, ktorých pracovný pomer so spoločnosťou SNCM bol predtým skončený. Tieto opatrenia teda nepredstavujú náklady, ktoré by vyplývali z obvyklého uplatňovania právnych predpisov zo sociálnej oblasti uplatniteľných v prípade skončenia pracovného pomeru. Komisia dospela k záveru, že táto pomoc jednotlivcom poskytnutá štátom ako predstaviteľom zvrchovanej moci a nie štátom ako akcionárom teda spadá pod sociálnu politiku členských štátov a z tohto dôvodu nepredstavuje pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

2. Napadnutý rozsudok

118. V bodoch 142 až 147 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že v spornom rozhodnutí došlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu, lebo Komisia správne neurčila povahu a účinky existencie viazaného účtu.

70 — Bod 124 napadnutého rozsudku.

71 — Tamže (bod 125).

72 — Tamže (bod 127).

119. V prvom rade Všeobecný súd zastával názor, že skutočnosť, že predmetné opatrenie nevyplýva z prísnych zákonných a zmluvných povinností, nemôže principiálne vylúčiť, že ide o štátnu pomoc. V druhom rade sa domnieval, že existencia viazaného účtu mohla motivovať zamestnancov spoločnosti SNCM, aby odišli z podniku bez rokovania o svojom odchode, najmä pokiaľ ide o prípadné priznanie dodatočných náhrad za prepustenie, čo podľa Všeobecného súdu mohlo predstavovať nepriamu hospodársku výhodu pre spoločnosť SNCM.

3. Analýza

120. Spoločnosť SNCM vytýka Všeobecnému súdu, že skreslil sporné rozhodnutie tým, že dospel k záveru, že Komisia tvrdila, že samotná skutočnosť, že dotknuté opatrenie nevyplýva z čisto právnych a zmluvných povinností, môže vylúčiť, že toto opatrenie je štátnou pomocou. Spoločnosť SNCM sa tiež domnieva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že zasiahol do voľnej úvahy, ktorou Komisia disponuje pri posúdení komplexných hospodárskych situácií. Spoločnosť SNCM a Francúzska republika nakoniec Všeobecnému súdu vytýkajú, že neodôvodnil svoj rozsudok, pretože kvalifikoval dotknuté opatrenie ako štátnu pomoc bez toho, aby subsidiárne overil, či toto opatrenie zodpovedá testu obozretného súkromného investora, alebo nie, ako to však Komisia tvrdila v odôvodnení 378 sporného rozhodnutia.

121. Navrhujem Súdnemu dvoru, aby zamietol tretí odvolací dôvod z nasledujúcich dôvodov.

a) O prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM

122. Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti SNCM založené na údajnom skreslení rozhodnutia Komisie, zastávam názor, že v bode 143 napadnutého rozsudku Všeobecný súd správne pochopil stanovisko Komisie, podľa ktorého na účely vylúčenia charakteru pomoci predmetného opatrenia treba overiť, „či opatrenie neznižuje SNCM náklady spojené s bežným riadením, t. j. v tomto prípade náklady vyplývajúce z obvyklého uplatňovania právnych predpisov zo sociálnej oblasti, uplatniteľných na dané odvetvie v prípade skončenia pracovného pomeru“⁷³.

123. Úvahy Komisie uvedené v odôvodneniach 371 až 377 sporného rozhodnutia majú preukázať, že predmetné opatrenie vyplýva z povinností, ktoré idú nad rámec náhrad stanovených v právnych predpisoch zo sociálnej oblasti a uplatniteľných v kolektívnych zmluvách. Je teda zrejmé, a to hlavne s ohľadom na odôvodnenie 377 sporného rozhodnutia Komisie, že Komisia sa domnievala, že skutočnosť, že predmetné opatrenie nevyplývalo z prísnych zákonných a zmluvných záväzkov, umožňovalo vylúčiť, že šlo o štátnu pomoc.

124. Zastávam teda názor, že Všeobecný súd nijakým spôsobom neskreslil rozhodnutie Komisie v zmysle navrhnutom v treťom odvolacom dôvode.

b) O druhej časti tretieho dôvodu spoločnosti SNCM

125. Spoločnosť SNCM tvrdí, že v bode 144 napadnutého rozsudku sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že zasiahol do voľnej úvahy, ktorou Komisia disponuje pri posúdení komplexných hospodárskych situácií.

126. V uvedenom bode Všeobecný súd konštatuje, že „existencia viazaného účtu môže motivovať zamestnancov spoločnosti SNCM, aby odišli z podniku alebo aspoň aby z neho odišli bez rokovania o svojom odchode, najmä pokiaľ ide o prípadné priznanie dodatočných náhrad za prepustenie..., pričom všetky tieto skutočnosti predstavujú nepriamu hospodársku výhodu pre spoločnosť SNCM“.

73 — Odôvodnenie 371 sporného rozhodnutia.

127. Otázka, či môže viazaný účet motivovať zamestnancov spoločnosti SNCM, aby odišli z podniku bez rokovania o svojom odchode a či vytvára nepriamu hospodársku výhodu pre SNCM, je zjavne konštatovaním týkajúcim sa skutkových okolností, ktoré nepatrí do právomoci Súdneho dvora v rámci odvolania.

128. Druhá časť tretieho odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM je teda neprípustná a treba ju zamietnuť.

c) O tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM a treťom odvolacom dôvode Francúzskej republiky

129. Podľa spoločnosti SNCM a Francúzskej republiky Všeobecný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie, keď kvalifikoval predmetné opatrenie ako štátnu pomoc bez toho, aby subsidiárne overil, či toto opatrenie zodpovedalo testu obozretného súkromného investora, alebo nie.

130. Podstatou tohto tvrdenia je dospieť k záveru, že hoci existencia viazaného účtu viedla k zníženiu nákladov spoločnosti SNCM, toto opatrenie môže byť oslobodené vďaka použitiu kritéria súkromného investora.

131. Spoločnosť SNCM a Francúzska republika sa domnievajú (ako Komisia v odôvodnení 378 sporného rozhodnutia), že aj po pripočítaní sumy 38,5 milióna eur k zápornej predajnej cene, čiže 158 milióna eur, je celková predajná cena, čiže 196,5 milióna eur nižšia ako náklady na likvidáciu. To dokazuje, až súkromný investor by tiež prijal takéto opatrenie, ktoré teda nepredstavuje štátnu pomoc.

132. Z odôvodnenia 70 rozhodnutia a z poznámky 66 však jasne vyplýva, že viazaný účet bol vytvorený na účely zaplataenia dodatočných náhrad za prepustenie. Počas mojej analýzy prvého dôvodu som sa už vyslovil k uplatneniu kritéria súkromného investora na tento typ náhrad.

133. Na základe dôvodov uvedených v bodoch 51 až 63, a 79 až 96 týchto návrhov zastávam názor, že Komisia dostatočne nepodporila svoje stanovisko, že súkromný investor by za porovnateľných okolností tiež zaplatil takéto dodatočné náhrady za prepustenie, ani stanovisko, že by *a fortiori* pripočítal hodnotu viazaného účtu k cene.

134. Spoločnosť SNCM tiež uvádza, že Všeobecný súd vôbec nepodporil alebo neodôvodnil svoju analýzu viazaného účtu zhrnutú v bode 144 napadnutého rozsudku. Podľa môjho názoru dôvody, pre ktoré sa Všeobecný súd domnieval, že viazaný účet poskytoval spoločnosti SNCM nepriamu hospodársku výhodu, jasne vyplývajú z jeho uvažovania.

135. Ako uvádza spoločnosť Corsica Ferries, Všeobecný súd v bode 137 napadnutého rozsudku prijal rovnaký postoj ako Komisia, a síce, že „pojmem pomoc nevyhnutne neznamená, že ide o znášanie zákonnej povinnosti, ale skôr o zmiernenie nákladov, ktoré obvykle zaťažujú rozpočet podniku“. To by bol prípad spoločnosti SNCM v prípade nového zníženia stavu zamestnancov.

136. To navyše jasne vyplýva z odôvodnení 374 a 375 sporného rozhodnutia, v ktorých Komisia pripustila, že vytvorením viazaného účtu štát preberá náklady na dodatočné náhrady za prepustenie zamestnancov, ktorí budú prepustení po predaji spoločnosti SNCM súkromným nadobúdateľom.

137. Domnievam sa teda, že Všeobecný súd v tejto súvislosti dostatočne motivoval svoje rozhodnutie, a dospel som k záveru, že tretiu časť tretieho odvolacieho dôvodu spoločnosti SNCM, ako aj tretí odvolací dôvod Francúzskej republiky treba zamietnuť.

D – O štvrtom odvolacom dôvode týkajúcom sa reštrukturalizačného zostatku vo výške 15,81 milióna eur

1. Sporné rozhodnutie

138. V odôvodnení 434 sporného rozhodnutia Komisia rozhodla, že štátna pomoc vo forme kapitálového vkladu vo výške 15,81 milióna eur⁷⁴ bola zlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES.

2. Napadnutý rozsudok

139. V bode 149 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že analýza Komisie týkajúca sa tohto reštrukturalizačného zostatku sa zakladala na predpoklade, že privatizačný plán z roku 2006 nepredstavoval prvky štátnej pomoci. V bodoch 152 a 153 tohto rozsudku Všeobecný súd dospel k záveru, že v rozsahu, v akom sa Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia a viacnásobného zjavne nesprávneho posúdenia, ktoré mohli spochybníť tento predpoklad, analýza Komisie týkajúca sa reštrukturalizačného zostatku nebola náležite podložená.

3. Analýza

140. Spoločnosť SNCM a Francúzska republika súhlasia s tým, že vyhovie ich štvrtému odvolaciemu dôvodu závisí od toho, či Súdny dvor vyhovie, alebo nevyhovie ostatným odvolacím dôvodom uvedeným v tomto odvolaní.

141. S ohľadom na moju predchádzajúcu analýzu a môj návrh, aby Súdny dvor zamietol prvé tri odvolacie dôvody spoločnosti SNCM a Francúzskej republiky, zastávam názor, že Všeobecný súd správne vyhovel žalobe spoločnosti Corsica Ferries smerujúcej k zrušeniu sporného rozhodnutia.

142. Navrhujem preto Súdnemu dvoru zamietnuť štvrtý odvolací dôvod spoločnosti SNCM a Francúzskej republiky.

V – Návrh

143. Na základe uvedených úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby:

- zamietol odvolania,
- rozhodol, že spoločnosť Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA a Francúzska republika znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania spoločnosti Corsica Ferries Francúzsko SAS rovnakým dielom.

74 — Pozri poznámku pod čiarou 6 týchto návrhov.